

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De die sancto Paschæ vsque ad Festum Trinitatis. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

aliqui, non dici Vesperas in hac priuata Missa, & pro *Communione*, dici Antiphonam tantum ad *Magnificat*, hoc est, *Vespere autem Sabbati*, &c. & statim Orationem: sed fugiendus est hic casus, non decidendus.

45 Tutiores autem arbitror sententiam *Nauar.* & *Francolin.* eamque conformiorem *cap. Sabbato*, ut non celebretur nisi vnica Missa, quæ noctis est; & sub initio noctis dicebatur tempore sancti Thomæ, in 4. *dist. 13. quest. 1.* Festi verò, cuius Officium transfertur, nulla profusus, quod ad Missam attinet, haberi debet ratio: & multò minus vtiua Missa dici debet etiam pro re graui.

46 Idem dicerem de *Communione Cleri*, seu laicorum, in Festo *Annuntiationis* in Sabbato sancto; quòd non debent alij communicare in Missa, quæ noctis est, & ideò non dicitur *Communione*, ut supra adnotauimus.

47 De Cereò accendendo in tempore Paschali nihil inuenio apud antiquos, nisi quòd *ex Ordine Romano & Microlog. cap. 53.* in Octauis Paschæ distribui solitus fuit Cereus hodie benedictus: ergo non ultra Octauam Paschæ ardebat. In *Annal. Minorum Luca Vaddingi* decretum fuit anno 1263. quòd in Ordine Minorum Cereus Paschalis remaneret vsque ad Ascensionem Domini, & accenderetur in Missis, saltem diebus Festiuis. *Sacra Rituum Congregatio 19. Maij 1607.* censuit, regulariter accendi debere ad

Missas & Vesperas solemnes in triduo Paschatis, in Sabbato in Albis, & Dominicis vsque ad Ascensionem, in alijs seruandam esse consuetudinem locorum.

48 Romæ varia est consuetudo. A peritioribus hæc laudatur, ut à latere Euangelij ille ardeat à Sabbato sancto vsque ad Dominicam in Albis inclusiuè; quia est vnicum Resurrectionis Festum, *ex Ordine Romano*, ad Missam, & ad omnes Horas. Præterea diebus Dominicis, à primis Vesperis vsque ad secundas & Completorium inclusiuè, ad Missam, & Horas; quia Dominica est repetitio Festi Resurrectionis Christi, etiam per annum, nedum Paschali tempore. quem ritum tradit *Samarinus in Thes. Sacerdotali, tit. de Cereò Pasch.* nimirum ad vtrasque Vesperas, & Missam Dominicæ, & in Ascensione ad omnes Horas, vsque ad Euangelium Missæ. Quòd si dicatur Missa Parochialis, seu Conuentualis non solemnis, ad eam item die Dominico accendi potest.

49 Postremò, à primis Vesperis Ascensionis Domini vsque ad finem Euangelij Missæ solemnis, seu Parochialis, seu Conuentualis non solemnis, in alijs diebus numquam.

50 Candelæ tres, de quibus supra, in arundine positæ non ultra Vesperas Sabbati sancti ardere debent: alioquin gratis ardebunt, & sine causa.

De die sancto Paschæ vsque ad Festum Trinitatis. XI.

1 Nobilitas anni, mensis decus, alma dierum, splendor horarum, est Pascha, *ex Ruper. lib. 6. cap. 26.*

Pascha, id est transitus, ex vi nominis Hebraei, *apud Isid. lib. 1. cap. 31.* vel passio, à Græco verbo *πάσχειν*, *apud*

M m Inno-

Innocent. III. in Serm. vel est compositum ex Hebræo & Græco per divinam dispositionem; quia in passione Christi cum ipso & nos transiuimus de morte ad vitam. ita *August. citat. à Durando lib. 6. cap. 86.* celebratur etiam semper in Dominica, ex auctoritate sancti Petri apud *Baron. anno 58. num. 82.* & meminit *Clemens lib. 5. Constit. cap. 18.* item ex Decreto Pij de *Consecr. Distinct. 3. Nosse.* post decimum quartum diem Lunationis primi mensis, & ex Decreto Victoris de *Conf. d. 3. cap. Celebratam.* tum ut à Iudæis Pascha nostrum distingueretur; tum quia Christus resurrexit die Dominico post 14. Lunam, hoc est, ex *Isid. supra,* in 3. Hebdomadæ Luna, ob numerum mysticum Trinitatis; sicut etiam tri-duo mortuus resurrexit tertia die, qui vix erat triginta tribus annis: in quibus numeris resplendet ternarius numerus. in quo intellige non modò gloriam Trinitatis, sed salutem omnium qui ante legem, qui sub lege, qui sub gratia extiterunt. Hæc ex *Isid. cit. & Rupert. lib. 7. cap. 14.*

2. Habet Octauam ex institutione Apostolorum, ait *Baron. anno Domini 58. num. cit.* infra quam si fiat commemoratio de Simplicio, non tamen dicitur tertia Oratio.

3. Missa verò habet hæc notatu digna. Sequentia auctorem habet hæc tenus incognitum, de qua *Duran. lib. 6. cap. 87.* neque priores illo meminere, nisi subobscurissimè, *Honor. in Gemma lib. 3. cap. 135.* Graduale adhuc dicitur, ex *Sacramentario Gregoriano:* quod, ut aliàs docuimus, canticum est laborantium, & dicitur propter recens baptizatos, qui gradiuntur ad gloriam, quam resurrectio Christi

promittit cum labore. Additur *Alleluia* duplex, ob spem binæ stolæ, animæ & corporis, & ut gradiendo latentur cum laude Dei. Hæc partim ex *Rupert. lib. 8. cap. 1.* partim ex *Hugone Victorin. de Spec. Miss. obseruat. lib. 3. cap. 32.* Notat *Ordo Romanus,* sumi Graduale ex Psalm. 117. ab hac die vsque ad Sabbatum in Albis, vnde nimirum sumitur & ille Versus frequentior, *Hæc dies,* &c. cui Psalmi titulus est, *Alleluia,* ut supra diximus ex *Rupert. lib. 7. cap. 11.* Reliqua, quæ habentur in Missa huius Festi, & in Octaua propria, patent ex dictis in *Rubric. gener. Ite missa est* dicitur cum duplici *Alleluia* vsque ad Sabbatum in Albis inclusiue, in Missis nimirum de Octaua Paschatis; non in ijs quæ cum paramentis violaceis fortè debent cantari, puta Litaniarum maiorum, seu pro publica necessitate: quia duplex *Alleluia* est proprius ritus Missæ Paschalis & lætitiæ.

4. Euangelium legitur secundum Marcum, sicuti pridie secundum Matthæum, & postridie secundum Lucam, ordine congruo, quem indicat *Augustin. Serm. 144. de Temp.* & Euangelia cum Epistolis per totam hanc Octauam habentur in *Comite S. Hieronymi;* sicut etiam Orationes in *Sacramentario Gregoriano,* & Officia Missarum in *Antiphonario eiusdem sancti Gregorij,* vsque ad Dominicam in Albis. Sed Orationes Feriæ tertiæ, quintæ, sextæ, & Sabbati sunt Ambrosianæ, ex *Pamelio.*

5. In Sabbato in Albis, qui titulus est vel ab Angelis, qui visi sunt in Stola candida, ex *Duran. cap. 80.* vel quia hodie baptizati deponebant albas vestes, ex *Alcuino,* ut intelligant fore illis requiem æternam Sabbati cælestis,

lestis, si deposuerint corpora immaculata uti vestes albas in morte. Vna est varietas post Epistolam; quia quatuor *Alleluia*, & duo Versus deinceps dicuntur. qua de re vide quæ diximus in 1. par. Rubr. tit. 10. pag. 32. Abundant autem *Alleluia*, & merito, in lætitia Paschali, ex *August. Epist. 19. ad Ian. cap. 17.*

6 De Dominicis sequentibus nulla est Rubrica specialis. habentur earumdem Missarum Officia in *Antiphonario Gregor.* Orationes autem non sunt eadem in *Sacramentario*; tamen habentur *ibidem sub alijs titulis.* Dominicæ in Albis meminit *Clem. lib. 5. Const. cap. 20.* cuius Oratio est *Ambrosi. ex Pamelio.* Tempus est Paschale, quod vocatur Remissionis à *Concil. Carthag. IV. can. 82.*

7 Occurrunt in hoc tempore Paschali Litanie maiores, & minores, seu Rogationes; & maiores quidem in festo sancti Marci, etiam si Festum cum eiusdem Missa contingat transferri, quas instituit S. Gregorius Papa non simpliciter, sed ad sanctum Petrum, ut ait *Baronius in Not. Martyrol. 25. Aprilis.* erant enim annuæ ante Gregorium, ut idem ipse ait *initio lib. 2. Epist. & in Comite S. Hier.* habentur Epistola & Euangelium assignata Missæ de Rogationibus. Septiformem ille Litaniam instituit, propter imminentem cælestis iræ mucronem, ait *Ordo Romanus*, hoc est, pestem inguinariam, qua obibant multi, etiam oscitando, & sternutando, morte repentina. Vnde & oscitantes digito super os formabant signum Crucis, & sternutantibus dicebatur: *Deus te sument.* qui mores ad nos vsque deuenerunt, *Duran. lib. 6. cap. 102.* sed *Baron.* haurit à *Plinio lib. 28. Hist. natur.*

ritum salutandi prædicto modo sternutantes.

8 Dictæ verò sunt hæ Litanie Processiones nigre; quia in signum mæroris & pœnitentiæ homines vestibus nigris induti procedebant, Cruces & Altaria nigris coloribus velabantur. Item dicta est Processio septiformis; quia S. Gregorius eam distribuit in septem ordines ad certas Ecclesias, Clericorum, Religiosorum, Monialium, Puerorum, Adolescentium, Viduarum & Continentium, & Coniugatorum, *idem ibid.* fit in primis ad conseruandas fruges, *Ordo Roman.*

9 Si terminatur Processio Litaniarum maiorum ad Ecclesiam S. Marci, cantatur ibi Missa de sancto Marco, ex Decreto sacre Rituum Congregationis 23. *Maij 1603.* quia titulus est Ecclesiæ, & lætitiæ locus eo die: nam alioquin cantantur duæ Missæ, de Festo, & de Litania, ex *Microlog. cap. 58.*

10 Si occurrant in die Paschatis, transferuntur in Feriam tertiam sequentem, ex Decreto sacre Rituum Congregationis die 25. *Septemb. 1627.* & in Missa de Rogationibus, quæ dici debet sine Commemoratione Octauæ Paschatis, dicitur quidem Præfatio Paschalis, sed ea, quæ cum suo cantu dicitur in diebus ferialibus, quia Missa est ferialis: & consequenter neque in fine Missæ adduntur *Ite missa est* duo *Alleluia.* Certum autem est, quod festiua Præfatio Paschalis dici non debet; sicuti non dicitur (ex Rubricis huius Missæ) in Litanij maioribus *Credo*, neque Præfatio de Apostolis, licet sit Festum S. Marci, ut probauimus supra *par. 1. tit. 12. nu. 2. pag. 42.* *Communicantes* dicitur ea ratione quam attulimus supra *par. 1. tit. 12. pag. 44.*

11 Litaniz minores, id est, Rogationes Latinè, seu deprecationes, fiunt triduo ante Ascensionem; de quibus *August. Serm. 173. de Tempore, & in Concilio Aurelianensi cap. 29. de Conf. Dist. 3. cap. Rogationes.* vnde restituta: potius, ex *Baron. in Notis Martyr. supra*, quam dici debent instituta à sancto Mamerto, seu Mamerco, ex *Sidon. Apoll. lib. 7. Epist. 1. Viennèsi Episcopo in Gallijs, ob incurSIONem luporum, in damnum grauíssimum populorum.* Quæ ideo appellata: sunt Minores, quia à minori Episcopo, si ille auctor est, vel restitutor, & in minori loco respectu S. Gregorij, & Urbis Romæ, *Durand. ubi supra*: qua ratione ea forent, quoad restitutionem, etiam antiquiores Maioribus, centum saltem ante annos, ex *Rupert. lib. 9. cap. 5. nam anno 452. ex Baronio loco citato, Mamertus erat in humanis, & eo anno Litanias celebravit.* In postrema tandem Martyrologij Romani recognitione, re penitus indagata, institutor S. Mamertus Litaniarum minorum, non restitutor est appellatus. Vide locum 11. *Maij.*

12 Fiunt autem ob peccata, pacem, pestem, conseruationem frugum, & ceteras necessitates, *Ordo Roman. cibusque Quadragesimalibus vtendum esse iussit Concilium Aurelianense supra, certè dies abstinentiæ sunt, non lætitiæ, Ordo Romanus. Amalar. autè lib. 1. cap. 32. negat esse ieiunandum, & probat ex SS. Patribus: in Ecclesijs autem Occidentalibus fieri ieiunium docet Raban. lib. 2. cap. 40. quod Ambrosiani obseruant, translatis Rogationibus post Ascensionem, ne præfente sponso Christo ieiuent, iuxta illud *Matth. 9. Auferetur ab eis sponsus, & tunc ieiunabunt.* sed & congruè sub*

Dominica præcedenti celebrantur, in qua inuitamur ad orandum: *Petite, & accipietis.* Missa Processionum tres habet Orationes, sine *Gloria*, sine *Credo*, & sine cõmemoratione Festi occurrentis cuiuscumque. de quo, si nouem Lectionum est, cantatur alia Missa. Vnicum *Alleluia*, quia temperanda est lætitia Paschalis: Oratio Missæ in *Sacramentario Gregoriano* habetur, & Officium Missæ in *Antiphonario Gregoriano.* Præfatio semper est Paschalis, etiam in Litanijs maioribus, vt dicitur in proprio loco Missalis, quocumque die occurrat.

13 In Feria 3. Rogationum in Missis priuatis, si fiat de Sancto nouem Lectionum, in illius Missa fit commemoratio Rogationum: si fiat Officium de Simplici Festo, potest dici Missa de eo, cum cõmemoratione Rogationum, vel Missa Rogationum cum commemoracione Festi, vt dicitur in *Rubrica propria.* Si Festum non occurrat, dicitur Missa Rogationum, vt in Missali, neque in ea fit commemoratio de Officio feriali, quod est peculiare in hac die; licet Rubrica sit obscurior in modo loquendi. Altarium paramenta erunt Officio conformia; Altaris autem maioris, & Celebrantiũ ad quodcumque Altare conformia Missa Rogationum, vt diximus *par. 1. tit. 18. in fine.* Hymnus Angelicus non dicitur, neque *Credo*, in Missa Rogationũ maiorum & minorum, vt dicitur in *propria Rubrica*, quocumque die occurrat.

14. In Vigilia Ascensionis, de qua *S. Hieron. in Lectionario*, dicitur Missa propria, cuius meminere *Microlog. c. 40. & Ordo Rom.* si in ea occurrat Festum nouem Lectionum, dicuntur tres Missæ in Collegiatis, de Festo, de Vigilia, & de Rogationibus, post Tertiam, Sextam,

Sextam, & Nonam horam: & in vna-
quaque harum, secunda Oratio, si di-
cenda est, erit de B. Virgine, tertia Ec-
clesiæ, vel pro Papa. In priuatis si eo
die occurrat Festum simplex, erit de
eo secunda Oratio, tertia de Rogatio-
nibus, quæ in Officio nullam habent
comm. quia, vt diximus *num. præce-*
denti, Festum simplex præcedit supra
vltimas Rogationum Ferias, etiam in
Missâ. Si occurrat Festum nouem
Lectioinum, Missâ erit de Festo, cum
commemoratione Vigilæ, & Rogationum.
ita in propria Rubrica.

15. In Ascensione Domini, de qua
Clem. lib. 5. Const. cap. 20. extinguitur
Cereus Paschalis post Euangelium,
ad representandum Christi discessum
ab Apostolis. Missâ habetur in *Anti-*
phon. & Sacramen. Gregor. De Cereò
extinguendo nihil in Missalibus habe-
tur vsque ad Pium V. neque apud an-
tiquiores Auctores.

16. Habet Octauam, de qua *Radul.*
Prop. 19. & Missâ Dominicâ infra
Octauam habetur in *Sacramentario*
Gregor. sed Oratio sub alio titulo Festi.

17. Vigilia Pentecostes, de qua *Hier.*
in *Lectionario*, ieiunium habet, *Ordo*
Romanus non habebat quidem tem-
pore Ambrosij, ex *Amalar. lib. 4. c. 46.*
& licet oppositum tribuatur Ambro-
sio *Distin. 76. cap. Nosse. ex Serm. 60.*
eiusdem; tamen non est ille Sermo
S. Ambrosij, qui *Serm. 61. c. Scire. ea-*
dem Distinct. negat hoc ieiunium, cum
quo concordat S. Hieron. *Epist. ad Lu-*
cinium, cap. Vtinam. eadem Distinct.
Verisimile autem est, ritum mutatum
fuisse post tempora etiam S. Isidori, vt
ex *cap. Post Pascha. Dist. cir.* dicitur, ni-
mirum ex *eiusdem c. 42. lib. 1. de Offi-*
cys Eccles. Nunc verò temporis huius
ieiunij præceptum est de consuetudi-

ne, aiunt Summista. & asserunt Rubri-
cæ Breuiarij titulo 6. *num. 5.* & Missâ
de Color. parament. tit. 18. num. 5.

18. Benedictionem Fontis habet, &
Baptismum, vt in Sabbato sancto, *idem*
Ordo. & dicta Nona, quia eadem hora
Cornelius à S. Petro baptizatus fuit,
Amalar. lib. 4. c. 28. & quia eadem ho-
ra Christus expirauit. Baptismus enim
significat mortem Christi, & sepultu-
ram eiusdem, *Rom. 6. vnde & in Sab-*
bato sancto, & in hodierno Baptismus
solemnis habetur. Hæc idem Amalar.
ibidem cap. 29. Vide suprà in Sabbato
sancto. Adde, aduentum Spiritus sancti
vocari à Christo Baptismum. *Baptiz-*
abimini, ait, Spiritus sancto non post mul-
tas hos dies, Act. 1. & baptizati à Spiri-
tu sancto Apostoli, baptizauerunt aqua
ter mille in die Pentecostes, quare me-
ritò sub Pentecoste Baptismus solem-
niter celebratur, *Rupert. lib. 10. cap. 2.*
Postremò duo Sabbata tantum, Pa-
schatis & Pentecostes, Baptismate co-
luntur solemniter, ex *Leone Epist. 4. cap. 5.*
& habetur *Distinct. 4. de consecr. Duo*
tèpora, imò ex Siricio eadem Distinct.
Non ratione, nimirum, vt primum sit
Filij, alterum Spiritus sancti, ne videatur
differentia inter Filium & Spiritum
sanctum, quorum est æquè mundare
animas à peccato, ait Raban. lib. 2. c. 41.

19. Ritus autem in ijs tantum est di-
uersus à ritu Sabbati sancti, quia in Vi-
gilia Pentecostes ad instructionem Ca-
techumenorum sex tantum leguntur
Lectiones, quarum antiqui, vsque ad
Durandum inclusiuè, quatuor tantum
meminerunt, in *Sacramentario Gregor.*
aliæ legebantur, & quatuor tantum,
quare ritus noster est posterior. Aliæ
item Orationes, excepta quinta, dice-
bantur. Tractus *Sicut ceruicem*, cum
Oratione sequenti, est in *Sacramen-*
tario

tario eodem. Item non dicitur, *Flectamus genua*, quia sumus in tempore Paschali. Color albus vsque ad Nonam, violaceus vsque ad Missam, rubeus deinceps adhibetur, qui & in priuatis Missis huius diei, quoad vestes Celebrantium, licet celebrent ante Nonam.

20. Ceterum Missa est cum Tractu post vnum *Alleluia* pro Catechumenis, quorum lætitia læctu adhuc miscetur, vt alias diximus. Luminaria non deferuntur ad Euangelium, quia eorundem fides subobscura & recens; qua de causa neque *Credo* dicitur post Euangelium. De *Prefatione*, *Communicantes*, & *Hanc igitur*, vide in *Rubric. gener.* Officium verò huius Missæ totum, excepta Secreta, est in *Antiph. & Sacrament. Gregor. De Simplici* non fit commemoratio in hac Missa, licet in Officio facta sit, vt habetur supra *par. 1. tit. 7. n. 1. pag. 13.*

21. Introitus pro Missis priuatis additus fuit à Pio V. vsitatus tamen antea in Missis votiuis de Spiritu sancto. Reliqua ex prædictis patent.

22. Pentecostes, de qua *S. Clemens lib. 5. Constit. cap. 21.* hoc est, quinque decem, ex vi Græcicæ vocis, ait *Durand. lib. 6. cap. 107.* dies quinquagesimus, *Honor. in Gemma lib. 3. cap. 147.* idem figura quietis, ex *August. Epist. ad Ianuar.* qui numeratur ab ipso die Paschatis, nimirum cum Hebræis à Prima Sabbati Paschæ Azy-morum, quæ nobis Dominica fuit Resurrectionis, vt egregiè notat *Rupert. lib. 10. cap. 12* non tamen explicat, quomodo eo anno Resurrectionis Christi accidere potuit Pentecostes in Dominica. Explicat autem acutissimè *Bellarmin. lib. 3. de Cultu Sanctorum cap. 13.* quia nimirum numerus dierum Pentecostes sumitur à die 2. Azy-

morum, in qua meti poterat fasciculus spicarum offerendus eadem die Domino, *Deuteron. 16. vers. 9.* quæ secunda dies eo anno fuit Sabbatum, in quo meti non poterat: sequenti ergo die messuerunt, & obtulerunt, in quo præcisè Christus resurrexit, quæ fuit Dominica dies. Inde ergo, numeratis quinquaginta diebus, eodem die, quo Pentecosten celebrabant Hebræi, descendit in Apostolos Spiritus sanctus, imò super 120. discipulos, ætati Moyses, qui 120. annos vixit, congruentes, vt ait *Raban. lib. 2. cap. 41.* Et sicut quinquagesimus annus Iubileus erat apud Iudæos, ita quinquagesimus hic dies fuit Iubileus Christi discipulis, & Iubilationis dies, celebrandus cum præcedentibus 49. & sequentibus 7. cum omni lætitia, nempe Paschali, *Ordo Romanus.* In Iubileo namque dabatur omnibus libertas: & *vbi Spiritus Domini, ibi libertas*, ait sanctus Paulus.

23. Septem verò Hebdomadæ quæ præcedunt, & septem dies qui sequuntur, septiformem sancti Spiritus designant gratiam, ex *Honor. in Gemma lib. 3. cap. 147.* quod à *Beda in Homil. de Septem hebdom.* fuerat adnotatum, & ab *Alcuino de Septem diebus.*

24. Missa habetur in *Antiphon. & Sacrament. Gregor.* sicut etiam Feriarum sequentium, præter quintam, Epistolæ, & Euangelia, vt in *Lectionario S. Hieron.* Auctorem Sequentiæ vide in *Rubric. gener. 1. par. tit. 13. num. 3. pag. 33.* Octauam habet hoc Festum ex institutione Apostolorum, *Baron. anno Domini 58.* Et licet tempore sancti Isidori, *lib. 1. cap. 37.* quinquaginta diebus Paschale tempus concluderetur; nobis tamen tota hæc Octaua vna dies est, ex *Regula Radulphi Propos. 23.* & eandem ob causam dicitur per

per Octauam totam *Gloria in excelsis*, cum Symbolo, vt in Festis.

25 Ieiunium autem Quatuor Temporum fit ad imitationem Apostolorum, qui, absente iam Sponso Christo, ieiunio se dederunt, & Spiritus sancti aduentu carnis delicias ablegauerunt, *Isid. lib. 1. cap. 37. & Amal. lib. 2. c. 1.* Festiuum tamen ieiunium est, cum in eo non dicatur *Flectamus genua*, ratione temporis adhuc Paschalis, ex *Ordine Romano*. Quod si fiat de Simplicii commemoratio, non tamen dicitur tertia Oratio in Missa.

26 Feria quinta habet in Missa quamplura, quæ desumpta sunt à Dominica Pentecostes; *Ordo Romanus* desumit omnia. *Honor. in Gemma li. 4. cap. 38.* subobscurè indicat Epistolam & Euangelium diuersa à Dominica Pentecostes; & ea causa esse potest, ex *Durando lib. 6. cap. 111* quia septem sunt Officia Spiritus sancti, septiformis munere, à Sabbato ad Sabbatum; vel quia sicut Dominus ascendit Feria quinta, & per Spiritum sanctum descendit die Dominica, ita voluit Ecclesia in vtroque die communem Missam Introitum, cum suis accessorijs, post

Epistolam, Versibus, Offertorio, & Communionem. Docet etiam *Durand. lib. 4. c. 6. n. 21.* solitam dici diem Iouis cognatam Dominicæ, & in vtroque die prohibitum fuisse quandoque ieiunium.

27 An verò dies Octaua Pentecostes dici debeat Sabbatum sequens, vel Dominica, disputat *Berno de Quibusdam ad Missam spect. cap. 3.* & concludit cum Catholica Ecclesia, Octauam dici Dominicam sequentem, quam nos Festum Trinitatis: sed tamen tempus Paschale terminatur in Nona Sabbati, ex *Ord. Roman. Beda & Alcuino locis citatis.* Cuius Sabbati Missa est plenissima, quia omnia quæ dici possunt in Missa, in ea vna continentur, Hymnus Angelicus, Prophetiæ, Sequentia, Symbolum, Præfatio, Communicantes, Hanc igitur.

28 Cur in hoc Sabbato Quatuor Temporum omittitur Canticum trium puerorum post quintam Lectionem? arbitror ego, quia dicitur statim Hymnus Angelicus nobilior Hymno trium puerorum, quod deinde adnotatum legi ab Auctore Antiquit. Liturgicarum, adde, ne duo Hymni immediatè cantentur à Choro.

De Festo Trinitatis, & Dom. post Pentecosten. XII.

IN Octaua Pentecostes fieri Festum sanctissimæ Trinitatis, docet *Microlog. cap. 6.* ab aliquibus, quos reprehendit, quia propria auctoritate celebrabant; Missamque de eadem Trinitate ab *Alcuino* compositam asserit, sicut & Officium à *Stephano Leodiensi*; Præfationem tamen à *Pelagio* approbatam & ipse recipit. *Berno* meminit Festi libro de *Quibusdam ad Missam spect. cap. 6.* deinde *Rupert. lib. 11. cap. 1.* tradit, & laudat idem

Festum, eò quod post aduentum Spiritus sancti cepit statim prædicari & credi mysterium sanctissimæ Trinitatis, in cuius nomine dabatur Baptismus. Tandem testatur *Radulph. Propos. 16.* à sancta Romana Ecclesia indictum fuisse tale Festum, & communiter celebratum. Congruentem addit causam *Duran. lib. 6. c. 114.* quia Natalis Domini fuit Festum Patris, cui natus est Filius; Pascha fuit Festum Filij, Pentecostes Spiritus sancti. Celebrat-